

Omsorg for børn, socialt udsatte, handicappede og ældre:

mere velfærd, mindre bureaukrati

OMSORG FOR BØRN

- Liberal Alliances udspil til en ny socialpolitik

OMSORG FOR UDSATTE GRUPPER

Danmark har brug for en ny socialpolitik. En politik, der koncentrerer sig om kerneydelserne og skruer markant ned for bureaukratiet og som leverer intelligent og empatisk omsorg for svage og udsatte grupper.

OMSORG FOR HANDICAPPEDE

Vi skal kende kvaliteten af et velfærdssamfund på, hvordan det behandler de svageste, og Liberal Alliances socialpolitik vil føre til markant bedre vilkår og bedre velfærd netop for de svageste.

OMSORG FOR ÆLDRE

Det mål når vi ved at rydde op i de kostbare og komplekse systemer, der er etableret for at monitorere og detailstyre det arbejde, som de varme hænder udfører.

Vi vil gerne gøre op med formynderiet mod de svageste og anerkende den enkeltes ret til indflydelse på eget liv og individuelle ønsker og præferencer.

Vi vil gøre op med utidssvarende, dogmatisk politik, der baserer sig på fasttømrede – men forkerte – forestillinger og i stedet se med åbne øjne på virkeligheden og lytte til de mest indsigtsfulde.

En sådan indstilling fører på en række områder til en politik, der er væsensforskellig fra den eksisterende. Det er den politik, vi præsenterer på de følgende sider.

OMSORG FOR BØRN

Liberal Alliances børneudspil 2014

Børn har behov for tid sammen med deres forældre og for omsorg. Børn kan ikke sikre deres egne behov og rettigheder. Derfor må myndigheder og stat gribe resolut ind, hvis forældrene svigter.

Hvis børn bliver udsat for overgreb, skal det stoppes øjeblikkeligt – uanset hvilken begrundelse, der bruges fra forældrenes side. Børn, der ikke kan bo hos deres far og mor, har brug for en ny familie, der har valgt dem til.

Intet er vigtigere for børn, end at der er nogen, der elsker dem og bruger tid på og med dem. Derfor skal der skabes bedre muligheder for, at børn kan bruge tid sammen med deres forældre.

Alle børn, uanset baggrund, har brug for at blive taget alvorligt og at lære noget i skolen – kundskaber er det bedste grundlag for at kunne leve et liv som voksen på egne præmisser.

Liberal Alliances børneudspil består af fire specifikke indsatsområder:

1. Sikring af børns basale behov:

- **Børnegaranti**

En mindre gruppe børn lever i familier, hvor deres behov konsekvent sættes sidst. Hvis myndighederne konstaterer, at det er tilfældet, og hvis forældrene modtager overførselsindkomst, skal vi sikre børnene ved, at der afsættes en andel af overførselsindkomsterne direkte til barnet til for eksempel skolemad, tøj, udflugter og sport.

- **Voksenstøtte**

Børn i familier med svage forældre skal have tilknyttet en fast voksenstøtte gennem hele barndommen. Voksenstøtter skal ikke være familiens socialrådgiver, men fornuftige og ansvarlige voksne i lokalmiljøet, som bidrager med en frivillig og ulønnet indsats for barnet, indtil barnet er myndigt. Myndighedernes rolle består i denne sammenhæng i at systematisere, støtte og styrke den eksisterende frivillige indsats.

- **Adoption**

Børn i familier, hvor der er sket alvorlige svigt og overgreb, eller hvor myndighederne vurderer, at forældrene ikke formår at påtage sig forældreansvaret, skal have mulighed for at blive adopteret i stedet for at tilbringe barndommen på institutioner og i plejefamilier. På den måde sikrer vi, at børnene vokser op hos en familie, der har valgt dem til, og som også er der, når børnene er fyldt 18 år.

- **Hurtigere hjælp ved overgreb**

Børn, der udsættes for overgreb, skal straks beskyttes. Kommuner, der svigter eller sylter sager, skal straffes økonomisk, og de ansvarlige stilles til ansvar.

2. Faglighed og tryghed i skolen:

- **Mere faglighed i folkeskolen**

Det er veldokumenteret, at et for stærkt fokus på sociale forskelle betyder, at der konsekvent er lavere forventninger til for eksempel drenge med indvandrerbaggrund. Det har alvorlige konsekvenser for det faglige niveau. Derfor skal der mere fokus på faglighed i særligt dansk, matematik, kemi/fysik, historie og engelsk.

Grundlæggende kundskaber skal ikke kun forberede til arbejdslivet, men til livet i øvrigt. Derfor skal der også lægges vægt på den dannelse, der giver barnet en indsigt i samfundet gennem historie, litteratur, samfundsfag, demokratiforståelse og religion.

- **Frit skolevalg**

De frie grundskoler skal have 80 pct. i koblingsprocent, så alle typer af familier har mulighed for at vælge dem.

Det skal modsvares af et øget antal fripladser for særligt trængende familier.

- **Inklusion med fornuft**

Flere børn med særlige behov skal kunne rummes i den almindelige grundskole, men alle skal ikke skubbes tilbage i klasserne. Der skal oprettes indslusningsklasser og specialklasser, og mindst 60 pct. af pengene skal følge barnet hele vejen ud i klassen. Pengene skal også kunne følge barnet til en privatskole.

- **Stop for vold**

Vold mod børn eller lærere, forstået som grove handlinger, der bevidst har til hensigt at skade andre, skal ikke tolereres i folkeskolen. Børn, der udsætter andre børn for vold eller grov chikane, skal tages ud af skolen, og forældrene skal straks inddrages. Børn, der konsekvent mobber eller chikanerer, må skifte skole, så det ikke er offeret, der tvinges til skoleskift.

3. Mere tid med mor og far:

- **Lempelse af personskatten i top og bund**

Skatten skal lempes både i toppen og i bunden, så forældre – og alle andre – får lov til at beholde flere af deres egne penge. Mens nogle vil bruge en skattelettelse til at tjene lidt mere og for eksempel købe sig til hjælp hjemme, vil andre bruge pengene til at være mere sammen med deres børn.

- **Lettere at vælge tid med børnene**

Det skal være tilladt at overføre bundfradraget for topskat fra en forælder til en anden, så familier, hvor den ene ønsker at gå hjemme, ikke straffes økonomisk. Det skal være obligatorisk for kommuner at tilbyde "pengene følger barnet-ordning", så en forælder kan passe de helt små børn hjemme. Pengene skal også problemfrit kunne følge barnet til en privat institution eller dagplejer.

1 Liberal Alliance har fremlagt et fuldt finansieret skatteudspil, der bl.a. indeholder et øget beskæftigelsesfradrag (til 84.000 kr./år), der kommer alle i arbejde til gode, og en afskaffelse af topskatten.

4. Gode rammer for arbejdsliv og fritid:

- **Forældre i arbejde**

Flere børn skal vokse op med forældre, der er i arbejde, så forældrene kan skabe gode rammer for deres børn, og vise dem, hvilke muligheder der ligger i et aktivt arbejdsliv. Derfor bør der være mindst 2.000 kr. om måneden i forskel på at arbejde og ikke arbejde, og skatten skal lettes i bunden, så ingen betaler skat af de første 7.000 kroner, de tjener.

- **Lov til at tjene egne penge**

Den danske regering skal arbejde aktivt på at få afskaffet EU-forbuddet, der forbyder børn under 13 år at have et lønarbejde, eller på at få en undtagelse for Danmark.

Børn på for eksempel 12 år skal have lov til at gå med aviser eller lignende, og på den måde tjene deres egne penge.

- **Frit valg i fritiden**

Det frie foreningsliv er et stort aktiv for Danmark. Heldagsskolen beslaglægger imidlertid en stor del af børnenes fritid uden at gøre dem dygtigere, og vi må forvente, at foreningslivet kommer til at lide under heldagsskolen. Den skal derfor gøres frivillig, og det frie foreningsliv skal have de bedst mulige rammer. At gå til en sport eller dyrke en interesse i en forening, der er adskilt fra skolen, er en vigtig del af et godt børneliv og giver både oplevelser og socialt samvær i et frivilligt fællesskab og styrker det enkelte barns selvværd og selvstændighed.

OMSORG FOR UDSATTE GRUPPER

Liberal Alliances udspil om socialt udsatte 2014

Det er en utopi at forestille sig et samfund, hvor ingen falder igennem. Når det sker, skyldes det ofte tidlige svigt, psykiske lidelser og/eller øvrige svære sociale forhold udenfor den enkeltes kontrol. Derfor skal der være en særlig social indsats over for de allermest udsatte i vores samfund, som tager afsæt i deres egen formåen og egne ønsker med henblik på så vidt muligt at gøre den enkelte i stand til at tage hånd om sit eget liv. Ønsket om netop det findes også blandt de mest udsatte. Indsatsen skal opleves som nyttig og konstruktiv af de udsatte, være fagligt velfunderet og ikke-fastholdende. De udsatte skal mødes med positive forventninger og vores reelle ønske om, at de bliver inkluderet. Det forudsætter en pragmatisk tilgang og nytænkning.

Indsatsen over for socialt udsatte skal tænkes forfra og målene skal redefineres. Vi skal i langt højere grad måle på funktionsniveau, oplevet livskvalitet, og dertil helt almindelige mål som graden af selvforsørgelse, hvor mange der kommer i gang med en beskæftigelsesfremmende uddannelse, om man bliver i stand til at varetage omsorgen for og derfor hjemgivet sine anbragte børn mv.

Med de følgende forslag kan vi opnå en bedre og mere målrettet støtte til nogle af de mest udsatte grupper, som først og fremmest vil bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. Samtidig skaber vi juridisk klarhed og enkelhed på en række områder, hvor de stærkt og bredt udsatte borgere lige nu fastholdes i ulovlige forhold på grund af lovgivningen. Det skaber nemlig ikke alene problemer for den enkelte, men koster også samfundet dyrt i spildte indsatser, kontrol og efterforskning. Det er pragmatiske tiltag, der er tilstrækkeligt attraktive til, at de vil formå at tiltrække en gruppe, som i dag er ekskluderet. Mennesker, som vi i vid udstrækning har opgivet at gøre til en del af det etablerede, ofte på grund af det etableredes ringe og udstødende behandling af dem. I mange tilfælde fra tidligste færd.

På den baggrund foreslår Liberal Alliance:

- **Socialt frikort**

For nogle mennesker er den bedste terapi at føle sig værdsat og være i stand til at bidrage. De allersværest udfordrede skal derfor kunne tilbydes et særligt socialt frikort, hvor det bliver muligt, indenfor en afgrænset periode, at tilbyde sin arbejdskraft skattefrit på en helt ubureaukratisk måde. Det skal give mulighed for at søge og påtage sig helt kort beskæftigelse, eksempelvis på dagsbasis, mod kontant betaling. En form for beskæftigelse, som giver plads til, at der er dage, hvor man, invalideret af angst, udmattet af den træthed som man som hepatitis- eller hiv-smittet kan overvældes af, eller som følge af voldsomme smerter i resterne af det amputerede ben, ikke magter at påtage sig arbejde. Der kan være tale om en konkret aftale om at feje fortovet eller skovle sne foran en butik eller bistå caféerne med at sætte stole og borde ud og tilbage.

Det vil reelt udvide arbejdsmarkedet, så de svært udsatte, som i dag er langt fra arbejdsmarkedet, vil turde nærme sig igen på en for dem håndterlig måde. Det vil også mindske risikoen for såkaldt "følgekriminalitet" med reduceret kriminalitet til følge, uanset at man er sanktioneret i forhold til kontanthjælp. Målgruppen for et socialt frikort kan være dem, som er omfattet af servicelovens § 81 (udsatte voksne). Senest hvert halve år kan der, forud for eventuel genbevilling af socialt frikort, holdes et statusmøde, hvor man vurderer, om den pågældende nu vil være i stand til at påtage sig arbejde på ordinære vilkår.

Særligt vedrørende narkotika:

I et demokratisk samfund skal der være gode grunde til at begrænse borgernes adgang til at vælge frit, når det gælder egne forhold. På narkotikaområdet er lovgivningen i dag meget restriktiv og præget af en moraliserende, formynderisk indstilling over for borgerne, gennemført og opretholdt på baggrund af efterhånden ganske gamle FN-konventioner.

Liberal Alliance ser på ingen måde brugen af rusmidler som noget harmløst. De alvorlige skader og risici, der knytter sig til misbrug af rusmidler er velkendte. Den eksisterende politik har imidlertid slået fejl. Et halvt århundredes kriminalisering har ikke ført til en reduktion i hverken udbud eller efterspørgsel på illegale stoffer. Snarere tværtimod. Samtidig har forbuddet øget risikoen for at blive udsat for farlige rusmidler, tilsat diverse skadelige komponenter, og har forhindret en mere fokuseret indsats for at reducere skaderne.

På den baggrund foreslår Liberal Alliance:

- **Fokuseret, kontinuerlig opdateret indsats**

Narkotikaområdet skal samles i Sundhedsministeriet, så indsatsen kan koordineres og effektiviseres. I dag er behandlingsområdet under tre forskellige ministerier, Social-, Sundheds- og Justitsministeriet (behandlingsindsatsen i Kriminalforsorgens institutioner), foruden samarbejdet med og mellem kommuner og regioner. Fraværet af koordination og overordnet styring fører til uigennemskuelige og ofte endda modsatrettede indsatser og stort ressourcespild.

- **Ekspertudvalg**

Der skal nedsættes et uafhængigt, stående ekspertudvalg, hvori brugerorganisationerne og øvrige af de mest indsigtsfulde eksperter på området har sæde. Det skal ske for at sikre en fagligt velfunderet, tidssvarende og koordineret indsats overfor narkotika. Narkotika er et uhyre svært og komplekst problem, som ingen offentlig myndighed i dag har overblik over eller de fornødne forudsætninger for at kunne håndtere optimalt.

- **Beskyttelse af frihedsrettigheder**

De personlige frihedsrettigheder må ikke kunne tilsidesættes med en generel henvisning til mulige ulovlige forhold. Tilbageholdelse, narkotikatest, ransagning og razziaer mod individuelle borgere skal altid ske på et konkret retsgrundlag.

- **Bedre klagesystem for udsatte**

Offentlige myndigheder sparer i disse år på indsatsen over for de udsatte og træffer ofte afgørelser, der går udsatte imod, hvorefter de er henvist til klageinstanser. Står man helt uden forsørgelsesgrundlag eller uden reelt stofbehandlingstilbud som følge af en kommunal afgørelse, må man nu afvente klageinstansernes behandling af klagen. Det kan typisk tage 6-24 måneder afhængigt af om der er tale om Ankestyrelsen eller Patientombuddet. De mest udsatte har i mange tilfælde ikke noget netværk, som kan hjælpe dem i mellemtiden. Nogle vil være døde, før klageinstanser når at give dem medhold.

Retten til at klage er retssamfundets væsentligste retssikkerhedsgaranti, men det forudsætter et klagesystem, der virker. Når afgørelserne er særligt indgribende, som tilfældet er, når det drejer sig om de mest udsattes forsørgelsesgrundlag og behandlingsbehov og om afslag på hjælp til at kunne beholde sin bolig, må klagerne prioriteres, så de hastebehandles, ligesom kommunerne skal have pligt til at give deres afgørelser opsættende virkning, så udsatte fortsat har et minimumsforsørgelsesgrundlag og kan betale husleje, mens klagesagerne kører.

- **Saglig forebyggelse**

Den offentligt finansierede forebyggelsesindsats skal baseres på saglig oplysning om stoffernes virkning og sundhedsmæssige risici. Indsatser rettet mod unge skal bestå af pragmatisk og fordomsfri information om de risici, der knytter sig til brugen af rusmidler.

- **Afkriminalisering af besiddelse af stof til eget brug**

Der er behov for et opgør med det generelle forbud på stofområdet. I tråd med WHO og i overensstemmelse med holdningen hos stadig flere eksperter, anbefaler Liberal Alliance derfor, at der sker en afkriminalisering af stoffer til eget brug².

Der er tale om en indskrænkelse af borgernes frihed, som skader langt mere end den gavner. Kriminalisering og straf skal bruges overfor skadelige handlinger rettet mod andre, ligesom den offentlige hjælpe- og behandlingsindsats skal målrettes de få, der udvikler problematisk brug og som ikke formår at komme sig på egen hånd.

- **Medicinsk (anvendt) cannabis**

De særlige restriktioner i forhold til cannabisbaseret medicin og kriminaliseringen af køb og besiddelse af medicinsk anvendt cannabis må ophæves, så præparatet kan bruges i sundhedssektoren på samme vilkår som øvrige lægemidler, ligesom der i dag sker behandling med fx opiums- og kokainbaseret medicin og så svært syge ikke længere kriminaliseres på grund af selvmedicinering. Liberal Alliance ønsker desuden mere forskning i medicinsk anvendt cannabis.

² Overlæge Jens Lundgren, klinisk professor på Institut for Klinisk Medicin ved Københavns Universitet, er i Information den 25/7 2014 citeret for følgende: "Ud fra et folkesundhedssynspunkt er afkriminalisering af stofbrugere det eneste rigtige. Man kan ikke håndtere de her sygdomme ved at kriminalisere. Al erfaring og al data viser, at det simpelthen ikke virker. Det skaber kun et større problem."

- **Effektiv behandling**

De behandlingstilbud, som stofbrugere tilbydes af det offentlige, skal være sagligt og fagligt velfunderede og basere sig på en saglig og løsningsorienteret tilgang, der også omfatter de sociale eller psykiske problemer, der kan ligge til grund for støtte- og behandlingsbehovet.

Behandlingsindsatsen skal målrettes de få, der udvikler problematisk brug og som ikke formår at komme sig på egen hånd, efter behov med støtte af diverse medicinsk behandling, herunder behandling med metadon. Den skal tilrettelægges individuelt og først og fremmest måles på dens evne til at øge funktionsniveauet og livskvaliteten, graden af integration på arbejdsmarkedet og i uddannelsessystemet og evnen til at kunne få hjemgivet anbragte børn og i det hele taget evnen til at leve så almindelige liv som muligt.

- **Frit valg og behandlingsgaranti**

Ligesom den øvrige sundhedssektor skal behandlingstilbud også være attraktive for denne gruppe. Det skønnes, at under halvdelen af de intravenøse stofbrugere er kendte i systemet. Det er overordentligt dyrt – både menneskeligt og samfundsøkonomisk. Kan en canadisk økonomisk analyse overføres til danske forhold, har vi i dag i værste fald en årlig ukontrollerbar udgift på ca. to milliarder kr. som følge af disse IV-stofbrugeres vægring af kontakt med behandlingssystemet. Stofbrugere skal – som andre borgere i sundhedssystemet – have ret til frit at vælge det bedst egnede behandlingstilbud, herunder medicinske tilbud som substitutionsbehandling. Den fritvalgsordning, der træder i kraft pr. 1. januar 2015, skal sikres relevant indrettet og opretholdes fremadrettet.

- **Nem og hurtig adgang til behandling**

Mange af de mest udsatte stofbrugere kan i dag ikke bruge de behandlingstilbud, som det offentlige stiller til rådighed. Det skyldes, at mange behandlingsinstitutioner ikke vil tage imod stofbrugere med flere diagnoser, og at de psykiatriske afdelinger slet ikke vil indlægge og behandle aktive stofbrugere. Det er en praksis, som ikke sætter mennesket i centrum og som forfølger en for ambitiøs målsætning om, at stofbrugeren skal være helt "clean". For udsatte stofbrugere med behandlingsbehov er det afgørende, at behandling kan startes hurtigt. Det skal være nemmere at blive indskrevet, og substitutionsbehandling med fx metadon skal kunne påbegyndes indenfor tre dage.

Der skal oprettes særlige akuttilbud målrettet hjemløse / funktionelt hjemløse stofbrugere (ofte mennesker på flugt fra kriminelle) med henblik på øjeblikkelig medicinsk stabilisering, så de kan komme væk fra det illegale stofmarked. Man kunne måske tro, at så svært belastede mennesker kan tage på skadestuen og opnå behandling dér. Det kan de ikke, de afvises blankt.

Etablering af sådanne akuttilbud kunne billigst ske ved etablering af medicinske stabiliseringspladser på de eksisterende herberg og forsorgshjem. Der skal være så lidt kontrol som muligt, og kontrollen skal tilpasses, så behandling ikke bliver en forhindring for at kunne påtage sig beskæftigelse eller uddannelse sideløbende med behandlingen.

- **Reduktion af skader og bevarelse af fixerum**

Alle indsatser på udsatte-området, også hos politiet, skal have fokus på at reducere skader. Også efter et regeringsskifte er det for eksempel vigtigt at bevare fixerum. Der skal også sikres let adgang til sterilt injektionsudstyr til forebyggelse af hepatitis- og hiv-smitte. De hårdest ramte misbrugere pådrager sig ofte alvorlige skader i forsøget på at injicere i dybtliggende årer og ødelagt væv. I de tilfælde bør sundhedsfagligt personale endda kunne hjælpe misbrugerne med at lægge kanylen.

Generelt skal indsatsen overfor de socialt udsatte først og fremmest være pragmatisk, så vi kan sikre, at den kontinuerligt er smidig og relevant efterhånden som stofbrug og brugergrupper måtte ændre sig og behovet dermed ligeså.

OMSORG FOR HANDICAPPEDE

Liberal Alliances handicappolitiske udspil 2014

Liberal Alliances handicappolitik baserer sig på det princip, at mennesker med en funktionsnedsættelse, uanset hvilken, skal betragtes som ligeværdige samfundsborgere. Alle har både pligt og ret til at være en del af samfundet og fællesskabet.

Imidlertid er udviklingen på handicapområdet i de senere år gået i den forkerte retning. Vi bruger færre penge på hjælp og service og flere på bureaukrati og administration. Den udvikling skal vendes og derfor foreslår Liberal Alliance følgende:

- **Forbedret retssikkerhed**

Retssikkerheden for handicappede skal forbedres. I dag har en klage over en afgørelse ikke opsættende virkning. Det forhold, kombineret med en meget lang sagsbehandlingstid på 12-18 måneder, hvor den handicappede står i et vadeded, skaber store problemer. En række handicap udvikler sig hurtigt, og behovet kan derfor have ændret sig markant, inden sagsbehandlingen er færdig - og så kan man begynde forfra. Sagsbehandlingstiderne skal derfor forkortes markant.

- **Mindre bureaukrati – bedre service - klare regler**

Der er brug for en strategi for at reducere bureaukratiet på det sociale område.

Socialrådgiverne brugte i 2012 kun 14 pct. (handicapområdet), 18. pct. (børn, unge og familier) og 20 pct. (jobcentre) af arbejdstiden på dialog med de mennesker, som hele indsatsen handler om. Mellem 48 og 56 pct. af arbejdstiden går med ren administration. Det er en skævvridning af det socialfaglige personales tid, som er ødelæggende for det gode samarbejde med borgeren. Det skal der gøres noget ved.

Regionerne skal nedlægges. Det foreslår Liberal Alliance, primært fordi det åbner mulighed for at afbureaukratisere nogle vitale funktioner i samfundet. De opgaver, som regionerne hidtil har taget sig af, skal i stedet løses af staten og kommunerne. Det vil også kunne styrke indsatsen på handicapområdet.

Lovgivningen på handicapområdet er i dag kompliceret og fordelt på forskellige ministerier, ligesom ansvaret for sagsbehandlingen i dag ligger hos både regioner og kommuner. Det indebærer en risiko for, at sagsbehandlingen og ansvaret falder mellem flere stole. Lovgivning og ansvarsfordeling bør være klar, forståelig og håndterbar.

Visitationen skal foregå i statsligt eller kommunalt regi alt efter, hvor der er mest faglighed. Al hjælp bør principielt vurderes i én udmåling for både børn og voksne. Her er et konkret eksempel: En voksen handicappet, der har hjælpeordning og et arbejde, hvortil man kan få sekretærhjælp,

får henholdsvis hjælperordning og sekretærhjælp efter to forskellige lovgivninger, den ene under Socialministeriet og den anden under Beskæftigelsesministeriet. Derfor skal den handicappede have TO hjælpere med på arbejde. For handicaphjælperen må ikke hjælpe med sekretærarbejdet, mens sekretæren ikke må hjælpe med ledsagelse, toiletbesøg mv. Det er både dyrt og tåbeligt, at den samme hjælper ikke må tage sig af det hele.

Det skal være muligt for alle handicappede at tage en eller flere hjælpere med på for eksempel ferier. Med den nuværende lovgivning må mange handicappede rundt om i kommunerne give afkald på rejser og oplevelser. Det er en urimelig praksis, som skal ændres.

Afgrænsningscirkulæret er et andet eksempel på, hvordan bureaukratiet står i vejen for den sunde fornuft. I cirkulæret forsøger man at definere, hvornår et hjælpemiddel skal betales af sygehuset (når der er tale om et behandlingsredskab) eller af kommunen (når der er tale om et hjælpemiddel). Det fører til endeløse diskussioner om, hvorvidt et gangstativ f.eks. skal anvendes til at blive bedre til at gå (så er det et behandlingsmiddel, der skal betales af regionen) eller om det blot skal være en støtte til at gå (så er det et hjælpemiddel, der skal betales af kommunen). Ofte opstår der i dag konflikter mellem kommune og region, hvor begge parter bruger arbejdskraft og tid på at sende regningen til modparten.

Liberal Alliance foreslår, at betalingsforpligtelsen skal ligge ét sted, nemlig hos kommunen. Dels fordi vi ønsker regionerne nedlagt, dels fordi borgeren kan anke en kommunal afgørelse, men ikke en sygehusafgørelse.

- **Større faglighed**

Flere institutioner for handicappede skal være lands- eller landsdelsdækkende og skal have større frihed og bedre ledelse. Vi skal have tillid til fagligheden hos ledelsen og medarbejderne og ikke forsøge at regulere og kontrollere alle detaljer. Det vil gøre tilbuddene bedre, sikre at hjælpen bliver ydet til rette tid og på rette sted og bidrage til et godt arbejdsmiljø.

Liberal Alliance foreslår at lægge nogle funktioner inden for de enkelte handicapområder sammen i en række centrale faglige enheder. Det vil sikre samling og gode vilkår for udvikling af ny viden, også om de små handicapgrupper. En sammenlægning vil også sikre ligebehandling. Det væsentlige er, at fagligheden er tæt på, mens det er mindre vigtigt, at sagsbehandleren er tæt på. Der skal være én dør til hjælpen.

- **Større fleksibilitet**

Det er en udbredt misforståelse, at bedre service altid er dyrere. Derfor bør der indføres større fleksibilitet i tildelingen af hjælp og hjælpemidler. Princippet kan afprøves over for mennesker med et handicap, der ønsker at fravælge ydelser, som man ellers er berettiget til, så man selv kan træffe sine valg og måske prioritere helt andre ting i tilværelsen.

F.eks. kan man forestille sig, at en handicappet borger gerne vil have en til at komme og lave mad i stedet for at modtage kommunal frysemad dag ud og dag ind – mod til gengæld at acceptere en billigere løsning på andre behov i tilværelsen, f.eks. en mindre kostbar boligændring eller færre hjælpertimer. En sådan fleksibilitet vil ikke være dyrere for samfundet, men give den handicappede større livskvalitet og et frit valg til at prioritere. Mennesker med handicap er naturligvis lige så forskellige som alle andre.

- **Forenkling af regler om hjælpemidler**

I dag kan sagsbehandlingen vedrørende ansøgning om et hjælpemiddel koste mere end selve hjælpemidlet. Liberal Alliance foreslår, at Socialministeriet tager initiativ til at evaluere reglerne om hjælpemidler, ikke mindst med henblik på at få reglerne tilpasset den nye velfærdsteknologi, som både vil kunne føre til besparelser og til en bedre dækning af det konkrete behov. Det gældende regelsæt er så gammelt, at det ikke tager højde for, at der er sket en markant udvikling af teknologien de seneste 15 år.

- **Udvikling af teknologi**

Samfundet skal satse på forskning og udvikling af teknologibaserede hjælpemidler. Det vil være en økonomisk gevinst for samfundet og styrke handicappedes indflydelse på eget liv.

Der ligger i udviklingen af teknologibaserede hjælpemidler et stort potentiale for både vækst, beskæftigelse og eksportmuligheder. Forudsætningen er, at der skabes et hjemmemarked gennem efterspørgslen og viljen til at afprøve nye teknologier, der kan forøge livskvaliteten for mennesker med funktionsnedsættelse.

- **Personlige udviklingsplaner**

Personer med en funktionsnedsættelse skal hjælpes tidligt. Hjælpen skal blandt andet indebære en individuel udviklingsplan for alle handicappede i et samarbejde mellem den handicappede (eller dennes forældre), kommunen, skole/daginstitution, sygehus og tre faglige eksperter fra den centralfaglige enhed. Udviklingsplanerne, som løbende revideres ud fra den enkelte borgers muligheder, skal bygge på idéen om inklusion i samfundet på alle niveauer og på målet om skoling til erhvervslivet.

OMSORG FOR ÆLDRE

Liberal Alliances ældrepolitiske udspil 2014

Liberal Alliances ældreudspil sætter mennesket og ikke systemet i centrum. I stedet for et ensidigt fokus på økonomi, handler en velfungerende ældrepolitik i høj grad om holdninger og værdier hos de ledere og medarbejdere, der tager sig af vores ældre.

Det er afgørende, at de ældre skal kunne leve et liv, der i størst muligt omfang minder om det, de valgte at leve, da de ikke havde brug for hjælp. Det gælder både i deres eget hjem, med hjælp udefra, og på plejehjem.

I mange år har ældrepolitikken handlet om mursten, kvadratmeter, standarder og retskrav, men det er ikke afgørende for det gode ældreliv. Det, vi i fællesskab putter indenfor murestenene, er derimod afgørende. Det er således på høje tid at deregulere og prioritere anderledes på ældreområdet.

- **Farvel til bureaukrati og goddag til dannelse og handlekraft**

Det er nødvendigt med ledere, som går foran og viser vejen i hverdagen, som er socialt kompetente og rummelige i mødet med andre og formår at skabe gode relationer mellem beboere, pårørende og medarbejdere. Og så er der brug for handlekraft. Det er ikke nok at sidde bag computeren og skrive om tingene. Der skal handles og sættes hurtigt ind, når der opstår problemer.

Personalet omkring beboerne skal kende beboernes livshistorie og formå at sætte egne værdier til side for at sætte sig i den enkelte ældres sted. Kort sagt: At kunne tage sine egne sko af, tage den ældres på og mærke, hvor de trykker. Netop på ældreområdet er det vigtigt, at de ansatte ikke kun har uddannelse, men også dannelse.

Vi ønsker, at pengene følger borgerne, så borgeren dermed har indflydelse på valg af såvel plejehjem som personlig hjælper. At have indflydelse på sin hverdag, selv med de få ressourcer nogle ældre har, er vigtigt for selvværdet og følelsen af at være tilfreds med livet.

Liberal Alliance vil bekæmpe det endeløse bureaukrati. De nedskæringer, vi ønsker i den offentlige sektor skal primært findes på de talrige kontorer i kommunerne og regionerne og ikke blandt kernemedarbejderne på gulvet, i hjemmene, på plejehjem og hospitaler. Plejepersonalet skal have indflydelse på deres eget arbejde og ikke tvinges til unødvendige og tåbelige dokumentationskrav.

Det handler om samvær, nærvær, respekt, tillid og værdighed, alt det, der med ét ord kaldes medmenneskelighed.

- **Det gode måltid og nye, teknologiske muligheder**

Medarbejdernes arbejdstid skal indrettes efter beboernes behov og ikke omvendt. Det betyder blandt andet, at det er vigtigt med en god aften- og weekendbemanding og mere personale på helligdage og i højtider.

Det gode måltid skal prioriteres langt højere, og alle plejehjem skal have eget køkken. Beboerne skal have mulighed for at nyde duften af nylavet mad og også gerne deltage i planlægningen af menuen og tilberedningen af maden. Det skal helst være hyggeligt at spise, og medarbejderne bør spise med.

De ældre skal have lov til at komme udenfor året rundt, og det bør være en selvfølge, at man får lov at komme på toilettet, når man skal og ikke bare blive udstyret med en ble. En ble er et glimrende hjælpemiddel, men må aldrig blive en erstatning for et toiletbesøg.

Plejehjemmene skal være åbne og fyldes med liv, og de pårørende skal være en naturlig del af hverdagen og også meget gerne en skattet ressource. Desuden hylder Liberal Alliance frivillighed og vil gerne støtte op om udbygning af den frivillige indsats.

Velfærdsteknologi og rehabilitering er det sidste skud på stammen i ældreplejen. Begge dele hilser vi i Liberal Alliance velkommen, men med den tilføjelse, at det skal være frivilligt, om folk ønsker det. Teknologien må aldrig føre til en forringelse af den service, der bliver ydet, og den kan ikke erstatte den menneskelige kontakt, men kun være et supplement til den.

- **Faste læger**

Ved livets afslutning skal den enkelte beboers ønske altid opfyldes. Det bør være en selvfølge, at ingen skal dø i angst og i smerter eller uønsket alene. Det er også vigtigt, at man, sammen med beboere og pårørende, får aftalt, om man ønsker livsforlængende behandling.

Som udgangspunkt skal sygdom behandles, men der er situationer, hvor en behandling vil medføre mere lidelse. Liberal Alliance vil arbejde for, at al unødigt hospitalsindlæggelse i de sidste dage og timer kan undgås, så beboeren kan dø i rolige og trykke omgivelser.

Liberal Alliance anbefaler, at der indføres fast tilknyttede læger til plejehjemmene, så de læger, der kommer, kender beboerne og deres historie.

- **Mangfoldighed til gavn for brugeren**

Liberal Alliance er tilhængere af, at private i højere grad kan levere ydelser på ældreområdet, så vi sikrer maksimal mangfoldighed og så bredt et udbud som muligt til gavn for brugerne.

Kvaliteten skal kunne måles af beboerne, pårørende og medarbejdere/ledelse, og målingerne skal være offentligt tilgængelige.

På den måde, og ved at sikre, at pengene følger borgeren, kan de træffe det bedste valg. En slags 'Trustpilot' eller 'Tripadvisor' for plejehjem.

Vi erkender, at der lige nu ikke kan skabes flertal for den løsning, men vi mener også, det er nødvendigt at se på de rettigheder og den service, beboere på plejehjem med rimelighed bør kunne forvente. I modsætning til indsatte i fængslerne har beboerne på et plejehjem for eksempel ikke ret til ophold i frisk luft hver dag og kan heller ikke altid få hjælp til bad eller toiletbesøg. Maden bliver ofte lavet i storkøkkener langt fra plejehjemmet, og kvaliteten er ikke altid god.

I de kommende måneder starter vi en debat om, hvad det er rimeligt at forvente. Vi vil invitere brugere og pårørende, personale, ledelse, eksperter og andre politikere til at komme med bud. Og vi vil, som afslutning, formulere et simpelt charter, som bliver vores bud på, hvilken kvalitet, vi som minimum skal sikre på vores plejehjem.

Vi vil inddrage sociale medier og crowdsourcing i processen, og vi vil arbejde hårdt for at udvikle og implementere det værktøj, som skal bedømme kvaliteten på de enkelte plejehjem. For 10 kroner kan man købe en pose chips med en udførlig oversigt over, hvad den indeholder. Vi mener, borgerne skal kunne se, hvilken kvalitet hvert enkelt plejehjem leverer. Det er, trods alt, lidt vigtigere end en pose chips.

Modellen med brugerinvolvering og -bedømmelse af offentlige ydelser (som det i dag sker for mange private virksomheder) kan i øvrigt bruges på stort set samtlige offentlige områder. Plejehjem er et godt sted at begynde.

LIBERAL

ALLIANCE